

Bogár László: A baloldal mint paradoxon

2015 augusztus 04. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs

értékelve

Mérték

Orbán Viktornek a Bálványosi Szabadegyetemen elhangzó el?adásait mindig nagy várakozás övezi, majd éles viták követik, és ez most sincs másként.

A beszéd talán legélesebb vitát kiváltó elemét az alábbi néhány mondat adja. Orbán Viktor így fogalmazott: „Míg a

magyar baloldal 2004-ben a külhoni magyarok ellen uszított, ma tárt karokkal ölelné keblére az illegális bevándorlókat. Ezek az emberek, ezek a politikusok egész egyszer?en nem szeretik a magyarokat. És azért nem szeretik ?ket, mert magyarok.” Nos, az utóbbi évtizedben a hazai közbeszéd egyre meghatározóbb toposzává vált az a törekvés, hogy a jobboldal és a baloldal kölcsönösen bebizonyítsa, hogy a másik oldal nem a nemzet része.

Ez akár önbeteljesít? jóslatként is m?ködhet, hisz minél többször és határozottabban mondja el mindkét oldal mindezt, annál valószínűbbé válik, hogy valójában nem egy magyar nemzet van, hanem kett?, egy jobboldali és egy baloldali. Mi több, egyre inkább mutatkoznak a jelei is annak, hogy ez részben már ma is így van. Az elmúlt fél évezred, tehát a Mohácsot megelőz? évtizedek óta egyébként spontán módon is egyre inkább a széttöredezés felé halad a Szent Korona szakrális történelmi Magyarországnak egykor egységes nemzete. A két nagy tragédia, Mohács és Trianon már ennek a következménye. Érdeemes lenne ezért talán kicsit végiggondolni, hogy történeti értelemben milyen alapokra épül ez a sajátos jobboldal–baloldal kett?s szerkezet.

A nagyjából a francia forradalom óta fennálló háromosztatú politikai szisztémában, tehát a politikatechnikai felszín fel?l megközelítve jobboldaliként jelölik a konzervatív pártokat, a baloldal alatt pedig a szocialista pártokat értik. Az els?, technikai értelemben jelentkez? dilemma az, hogy a harmadik nagy politikai „pártcsalád”, vagyis a liberális pártok (legalább is látszólag) nem illeszthet?k be a jobb- és baloldalra épül? dichotómiába. Miel?tt azonban ennek kifejtésére rátérnénk, vizsgáljuk meg a kérdés mélyebb történeti rétegeit.

A mai, modern értelemben vett nyugatias politikai rendszerek el?tti évszázadokban is jelen volt ugyanis valamilyen formában az a feszültség, ami a („modern”) jobb- és baloldal között fennáll. S?t mindaz, amit lételméleti értelemben baloldalnak nevezhetünk, nem más, mint azoknak a spontán társadalmi „immunreakcióknak” a jelentkezése, amelyekkel a zárt szakrális paraszti társadalom válaszolt a nyugatias modernitás brutális következményeire. Ezek dönt?en a 14-15. század, esetenként kiterjedt polgárháborúvá terebélyesed? parasztmozgalmak voltak.

Kiváltó okuk az volt, hogy a kialakulóban lévő kapitalizmus üzleti megfontolásból kíméletlen kegyetlenséggel roncsolta szét a földm?velés ?si szakrális rendszereit. Ez – érthet? okokból – igen érzékenyen érintette a paraszti társadalmat, így a „baloldal” történeti megjelenését valójában éppen a hagyományos szakrális társadalomszervez?és helyreállítása érdekében a modernitással szembe forduló társadalmi mozgalmak társadalomstratégiájaként írhatjuk le.

Mindezt azért fontos hangsúlyozni, mert ez a modern, politikai értelemben felfogott baloldal alapvet? ellenmondása. Eredetmítoszaiban máig is közösséget vállal ezekkel a parasztmozgalmakkal, de feltáratlan, hogy a 16. századtól a 19. századig terjed? id?szakban miért és hogyan fordult át lételméleti értelemben a történeti baloldal önmaga ontológiai ellentétébe.

Gyaníthatóan arról van szó, hogy amíg a parasztmozgalmak valóban spontán társadalomtektonikai mozgások következményei voltak, a modern értelemben vett, ma is létező „politikai baloldal” már tudatosan „megtervezett” konstrukció. Hogy „kinek a tudata” konstruálta meg, azt politikailag korrekt módon igen nehéz megnevezni, de joggal feltételezhetjük, hogy arról a pusztító világról van szó, amelynek már a feltételezése is összeesküvés-gyártásnak minősül. Ez pedig a „konstruktív-destruktív” a modern politikai rendszer középpontjába a modernitás meghatározó tkestruktúráinak politikai képviselőit ellátó liberális pártokat helyezte. És mintegy melléillesztve hozta létre a modern politikai baloldalt, amely tehát éppen az ontológiai ellentéte önmaga történelmi talapzatának.

Ez a történelmi talapzat már inkább csak eredetmítosz, magyarázó ideológia, praktikus hivatkozási alap számára. A „létező szocializmus” politikai konstrukciói aztán végképp zavaros történelmi kotyvalékai voltak a történelmi baloldal és a modern politikai baloldal eszméinek és gyakorlatának. Összességében inkább tragikomikus paródiái lettek az önmaguk által hirdetett elveknek. Tegyük hozzá: azzal, hogy a mai baloldal a globális tkestruktúrák érdekeinek lelkes képviselőjeként szinte kizárólag az ezeket az érdekeket „hivatalból” képviselő liberális pártokkal köt koalíciós szövetséget, az nemcsak a történelmi baloldali értékek megalapozott képviselőit zárja ki, de még a modern baloldal elveivel és gyakorlatával is szembemegy.

A baloldalnak ez a történelmi „perverzija” természetesen az egész politikai rendszerre, így nyilván a magukat jobboldalinak vallókra is hatással van. Számos társadalomstratégiai kérdésben a mai jobboldali pártok sokkal inkább képviselik részben a történelmi értelemben, részben pedig a modern politikai értelemben vett baloldal értékeit, mint a magukat baloldalinak vallók. Ez a most már többdimenziós történelmi konfúzió tette/teszi tehát végképp alkalmatlanná a bal- és jobboldali dichotómiát, és ezért logikusnak látszik, hogy lassan használatuk is megszűnjön. Talán egyszer majd így is lesz.

Bogár László - magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

[Tweet](#)

Raffay Ernő ajánlásával
Kortörténeti dokumentumgyűjtemény,
készült jelképesen **1919** sorszámozott példányban

Hangoskönyv CD melléklettel

NYOTAR MENEDZS
KÖNYVTERVÉZÉS

The banner features a red background with a black fist icon on the left. It displays a book cover titled 'A Baloldali Szocializmus Magyarországon' and two CD covers. A circular logo for 'NYOTAR MENEDZS KÖNYVTERVÉZÉS' is in the bottom right corner.

Ajánló